Adroddiad i'r	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dyddiad y cyfarfod	25 Medi 2024
Swyddog / Aelod Arweiniol	Julie Matthews, Dirprwy Arweinydd ac Aelod Arweiniol Polisi, Cydraddoldeb a Strategaeth Gorfforaethol / Gary Williams, Cyfarwyddwr Corfforaethol Llywodraethu a Busnes
Pennaeth y Gwasanaeth	Catrin Roberts, Pennaeth Gwasanaethau Cymorth Corfforaethol: Pobl
Awdur yr adroddiad	David Roberts, Rheolwr Iechyd a Diogelwch Corfforaethol
Teitl	Adroddiad Blynyddol Iechyd a Diogelwch Corfforaethol 2023/24

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Adroddiad Blynyddol Iechyd a Diogelwch Corfforaethol ar gyfer 2023/24.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. Darparu gwybodaeth am reolaeth Iechyd a Diogelwch yn CSDd yn ystod 2023-2024.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod y Pwyllgor yn adolygu cynnwys yr adroddiad ac yn gwneud sylwadau arno.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. Crynodeb. Mae'r manylion sy'n ymwneud â'r crynodeb hwn i'w gweld yn Atodiad 1.

Mae'r asesiad cyffredinol o ddull CSDd o weithredu systemau Iechyd a Diogelwch ac o'r modd y mae gweithwyr yn ymwneud ag Iechyd a Diogelwch ill dau yn aros yr un fath ac yn cyrraedd sicrwydd canolig (melyn). At ei gilydd, mae'r systemau rheoli Iechyd a Diogelwch yr ydym wedi dod ar eu traws wedi'u datblygu a'u cofnodi. Ar y cyfan, caiff peryglon sylweddol eu nodi a'u rheoli er mwyn lleihau risg. Yn gyffredinol,

mae'r gweithwyr yn cymryd rhan yn y gwaith o ddatblygu a defnyddio systemau rheoli Iechyd a Diogelwch.

Pwyntiau i'w nodi. Mae'r diwylliant Iechyd, Diogelwch a Lles yn CSDd wedi bod yn gwella'n barhaus ers sawl blwyddyn. Roedd pandemig Covid 19 yn her sylweddol i'r ffordd yr oeddem yn gweithio ac yn rheoli diogelwch yn y gweithle, ac mae'r "Ffyrdd Newydd o Weithio" a ddaeth yn ei sgil wedi parhau â'r her hon.

Mewn ymateb i'r her, cynigiwyd cynllun gweithredu Iechyd a Diogelwch ym mis Hydref 2023.
Fel rhan o'r cynllun hwn, rhannwyd holiadur hunanasesu a lenwyd gan bob Rheolwr Gweithredu i nodi mannau sydd angen eu gwella mewn perthynas â'u systemau rheoli Iechyd a Diogelwch lleol.

Yn ychwanegol at y dadansoddiad hwn o'r bylchau, cytunwyd ar strwythur diwygiedig i'r Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, a rhoddwyd hwnnw ar waith. Mae hwn bellach yn cynnwys y Cydbwyllgor Ymgynghorol/Pwyllgor Iechyd a Diogelwch Corfforaethol, wedi'i gefnogi gan dri grŵp Iechyd a Diogelwch dan arweiniad Cyfarwyddwr, gyda nifer o Grwpiau Iechyd a Diogelwch Gwasanaethau a Thimau ychwanegol yn ôl yr angen.

Bwriad y ffocws newydd ar reoli Iechyd a Diogelwch yw codi ymwybyddiaeth o Iechyd a Diogelwch, gwella cyfathrebu, annog gweithwyr i gymryd rhan a hybu diwylliant Iechyd a Diogelwch cadarnhaol.

Cynhaliodd yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch ymweliad dirybudd â Meifod Wood Products (Gorffennaf 2023) i edrych ar fesurau rheoli llwch mewn amgylchedd gwaith coed. Gwelodd yr arolygydd fod y gweithle'n cael ei reoli'n dda ar y cyfan, er y codwyd dau bryder a oedd yn ymwneud â llwch. Deliwyd â'r pryderon yn brydlon gan y tîm rheoli ar y safle ac mae'r Awdurdod wedi cau'r achos heb gymryd unrhyw gamau gweithredu a heb fod angen camau dilynol.

Cynhaliodd yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch ymweliad hefyd ag Ysgol Trefnant (Mawrth 2024) ar ôl i goncrit awyredig awtoclafiedig cydnerth (RAAC) gael ei ganfod ar y safle, i archwilio'r trefniadau i gael gwared â'r concrit hwnnw a'r

ddyletswydd i reoli Asbestos. Roedd yr Awdurdod yn fodlon â'r holl weithgareddau rheoli ac ni chymerwyd unrhyw gamau pellach.

Cafwyd digwyddiad ar ymweliad addysgol ym mis Tachwedd 2022 pan gafodd disgybl a chymhorthydd addysgu eu gwahanu oddi wrth eu prif grŵp, gan fynd ar goll. Yn dilyn ymchwiliad, rhoddodd Iechyd a Diogelwch Corfforaethol gynllun gweithredu ar waith ar gyfer 2023/24 i adolygu'r broses 'Evolve' a darparu hyfforddiant i staff ysgolion ar asesiadau risg a phrosesau rheoli ymweliadau addysgol. Mae'r broses hon wedi'i chwblhau, gyda dros 90 o aelodau staff ysgolion wedi cael hyfforddiant ar asesu risgiau ymweliadau addysgol, a hyfforddiant pellach yn cael ei gynnig ar gyfer 2025.

Mae'r gwaith monitro Dirgryniad Llaw-Braich wedi parhau drwy gydol y flwyddyn, gyda thimau sy'n defnyddio cyfarpar dirgrynu'n cael eu monitro bob hyn a hyn drwy ddefnyddio dyfeisiau y maent yn eu gwisgo am gyfnodau o 6 i 8 wythnos. Nid yw Iechyd a Diogelwch Corfforaethol wedi cael gwybod am fwy o bobl sydd wedi cael diagnosis o Syndrom Ddirgryniad Llaw-Braich (HAVS) na Syndrom Twnnel y Carpws. Mae lefel bresennol y risg sy'n gysylltiedig â gweithwyr sy'n defnyddio cyfarpar Dirgrynu Llaw-Braich wedi'i asesu fel sicrwydd canolig.

Mae'r Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol wedi treulio cryn dipyn o amser yn cefnogi depo gwastraff ac ailgylchu newydd Colomendy o'r cam adeiladu, drwy'r gwaith o'i gomisiynu hyd at ei weithredu. Rhoddwyd cymorth gydag asesiadau risg a systemau gweithio diogel, gwella prosesau, monitro sŵn amgylcheddol dangosol ac ymchwilio i ddamweiniau. Mae'r gwaith hwn yn mynd rhagddo.

4.2. Darperir cymorth Iechyd a Diogelwch yn CSDd gan y Gwasanaethau Cymorth Corfforaethol: Pobl. Y Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol:

- Mae Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn dîm bychan sy'n darparu cyngor, arweiniad, asesiadau a hyfforddiant ar faterion iechyd a diogelwch galwedigaethol ar draws y sefydliad. Nid oes gan y tîm unrhyw bwerau cyfreithiol i reoleiddio na gorfodi.
- Roedd y tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol (hyd at Ebrill 2024) yn cynnwys
  1 Rheolwr IaD, 1 Uwch Swyddog IaD, 1 Swyddog IaD,
  1 Swyddog IaD Cynorthwyol, 1 Swyddog Risgiau Ffyrdd,
  1 Swyddog Technegol (3 diwrnod/wythnos).

- Mae’r Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol bellach yn cynnwys pum swyddog (ers Mai 2024).

Darperir cymorth Iechyd a Diogelwch arall yn CSDd gan Swyddogion yn y Gwasanaethau: Gwasanaethau Cymorth Corfforaethol: Perfformiad, Digidol ac Asedau.

- 1 Rheolwr arbenigol Adeiladu
- Tîm cydymffurfiaeth adeiladau sy’n gofalu am ddiogelwch cyfleusterau gan gynnwys nwy, trydan, systemau dŵr, asbestos a thân.

Darperir cymorth Iechyd a Diogelwch arall yn CSDd gan gynrychiolwyr Iechyd a Diogelwch Undebau sy’n gweithio ar draws CSDd.

4.3. Mae ystadegau Damweiniau a Digwyddiadau i’w gweld yn yr atodiadau canlynol:

- Blwyddyn ariannol 01-04-2023 i 31-03-2024 yn Atodiad 2.
- Y cyfnod rhwng 01-04-2024 a 31-08-2024 yn Atodiad 3.
- Mae’r duedd ar gyfer 2020, 2021 a 2022 wedi’u cynnwys yn Atodiad 4.

5. Sut mae’r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

5.1. Disgwylir safonau Iechyd a Diogelwch da ym mhob maes y mae’r Awdurdod Lleol yn ei reoli ac mae hynny’n sail i’r holl Flaenoriaethau Corfforaethol. Os byddwn yn rheoli Iechyd, Diogelwch a Lles yn iawn yn ein gweithleoedd, mae’n cefnogi’r dyhead o gael Cyngor sydd wedi’i redeg yn dda ac yn dangos diwylliant lle mae pobl yn bwysig.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Nid oes unrhyw gost ychwanegol ynghlwm â rheoli Iechyd, Diogelwch a Lles yn iawn yn ein gweithleoedd; yn wir, gall helpu gydag effeithlonrwydd.

7. Beth yw prif gasgliadau’r Asesiad o’r Effaith ar Les?

7.1. Adroddiad diweddaru blynyddol yw hwn, felly nid oes angen cynnal asesiad o’r effaith ar les.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Amherthnasol

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Amherthnasol

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Adroddiad blynyddol yw hwn sy'n edrych yn ôl ar y flwyddyn ariannol ddiwethaf.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1. Adroddiad Llywodraethu ac Archwilio yw hwn, a'r Pwyllgor fydd yn gyfrifol am unrhyw benderfyniadau y bernir bod angen eu gwneud.